

SAKSFRAMLEGG

Saksnr:	Utval:	Dato
	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	

Sakshandsamar:	Arkiv:	ArkivsakID
Tore Henrik Øye	FA-U01, FE-223	23/488

TILSKOT FRÅ KOMMUNALT NÆRINGSFOND TIL OPPFØRING AV REISKAPSHUS/ LANDBRUKSBYGG PÅ GBNR. 70/2 RØDLAND

Vedlagte saksdokument:

Søknad om tilskot frå Vaksdal kommune sitt næringsfondet til reiskapshus på gbnr. 70/2 Rødland

Planteikning reiskapshus

VEDLEGG 1 Faktura på grunnarbeid

VEDLEGG 2 kostnadsoverslag material

VEDLEGG 3 kostnadsoverslag garasjeporatar

VEDLEGG 4 kostnadsoverslag elektrisk installasjon

VEDLEGG 5 arbeidskostnad innleidd

VEDLEGG 6 Finansieringsplan

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Med bakgrunn i fondsvedtekten § 2 «Formål», får føretaket Åsne Tesdal Rødland tildelt inntil kr. 150 000,- i tilskot frå Vaksdal Kommunale Næringsfond til oppføring av reiskapshus/ landbruksbygg på gbnr. 70/2 Rødland i Bergsdalen.

Tilskotet er knytt til innreiing og bruk av bygget til husdyrdrift, i samband med leming i sauehaldet.

Tilskotsbeløpet tek utgangspunkt i budsjetterte kostnadar på kr. 708 843,- eks. mva, fordelt på kostnadsoppsettet i søknaden.

Tilskotet vert betalt ut som eit eingongstilskot etter innsendt sluttrapport, med dokumentasjon på gjennomført tiltak og faktiske kostnadar.

Det kan gjennomførast inntil 70 % i delutbetaling, etter skriftleg førespurnad.

Det vert føresett at eventuelle løyve til bygging etter aktuelle lovverk, er innhenta før gjennomføring.

Tilskotet er gjeldande i to år frå løyvinga fann stad, fram til 01.05.2025. Etter dette vert tilskotet trekt attende.

Saksopplysningar:**Samandrag/konklusjon (kort om saka)**

Vaksdal Kommunale Næringsfond skal nyttast til å fremje næringsføremål i kommunen, inkludert

landbruksnæringa, i tråd med fondsvedtektene § 2 «Formål».

Føretaket Åsne Tesdal Rødland søker om kr. 212 652,- i tilskot frå næringsfondet til oppføring av reiskapshus/landbruksbygg i samband med landbruksdrifta på Rødland (gbnr. 70/2). Søknaden utgjer 30 % finansiering av budsjetterte kostnadene på kr. 708 843,- eks mva.

Føretaket har sauehald som hovudproduksjon på garden, med snøbrøyting som tilleggsnæring.

Planlagt bygning skal nyttast til lagring av maskinar/reiskapar, mellom anna i samband med brøyting, men også som ekstra areal for sauehaldet i lemmingssesongen.

Kommunedirektøren si innstilling er at det i utgangspunktet ikkje vert løyvd midlar til reiskapshus frå næringsfondet. Vurderinga er likevel at den sesongmessige bruken av bygget i husdyrproduksjonen, med påfølgjande bruks- og næringsverdi, kan gje grunnlag for å løyve tilskot, sjølv om bygget sitt primære føremål er lagring av maskinar.

Med bakgrunn i ei samla vurdering, går Kommunedirektøren inn for å løyve kr. 150 000,- til bygging av reiskapshus/landbruksbygg, med bakgrunn i behovet for - og nytten av - bygget i den næringsretta husdyrproduksjonen. Tilskotet vil utgjere kr. 62 652,- mindre enn kva det er søkt om, som er grunngjeve i den kombinerte bruken.

Bakgrunn for saka

Vaksdal Kommunale Næringsfond skal nyttast til å fremje næringsføremål i kommunen, inkludert primærnæringa. Prosjekt/tiltak som medverkar til nyskapning og moglegheit for sysselsetting, skal prioriterast, jf. fondsvedtektene § 2.

Fondsstyret, ved Formannskapet/plan- og økonomiutvalet (FPØ), fattar vedtak om løyving frå fondet, etter innstilling frå administrasjonen.

I søknad av 14.11.23, søker føretaket Åsne Tesdal Rødland om kr. 212 652,- i tilskot frå næringsfondet til planlagt oppføring av reiskapshus/landbruksbygg på Rødland i Bergsdalen (gbnr. 70/2).

Søknadsbeløpet utgjer 30 % av budsjetterte kostnadene på kr. 708 843,- basert på følgjande kostnads- og finansieringsplan.

Type tiltak	Kostnad	Finansiering
Byggjeprosessen; grunnarbeid, innkjøp av byggjemateriell (betong/trelast) m.m.	455 543,-	
Verdi av eige arbeid (212 t, a kr 500,-)	147 300,-	
Eigenfinansiering		140 000,-
Eigeninnsats, eige arbeid		106 000,-
Låneopptak		250 000,-
Tilskot næringsfondet		212 652,-
SUM	708 843,-	708 843,-

- Kostnadsoverslag/faktura for kvar utgift ligg ved søknaden.

Jordbruksdrifta til sokjar er knytt til sauehald (kring 100 vinterfôra sau), med snøbrøyting som tilleggsnæringsvirksomhet til tradisjonell produksjon. Samla sett utgjer desse verksemndene/gjeremåla ein stor del av inntektsgrunnlaget til sokjar.

Snøbrøyting som tilleggsnæringsvirksomhet har etter kvart ført til relativt stor maskinpark, som må takast hand om på ei god måte, i følgje sokjar. Det primære føremålet med planlagt bygg er difor lagring av maskinar og utstyr innomhus. Men i tillegg er også målet å nytte huset i samband med husdyrproduksjonen under lemming. I denne tida aukar dyretalet til kring 300, med stor og smått, og sidan garden ligg om lag 500 m.o.h., må sokjar rekna med innefôring fram kring 25. mai. Dette krev stor plass, og tanken er difor å ta i bruk bygninga som naudsynt ekstraareal i samband med lemminga, gjennom ei innreiing som betrar driftsforholda. Målsetjinga er difor å få til ei kombinert løysing.

Det går fram av søknaden at tomta for den nye bygninga vart tilrettelagt i 2022, med forskaling og støying av grunnmur og golv i august. Planen vidare er å starte bygginga av huset i mai/juni 2023, med ferdigstilling i november 2023.

Gjennomført arbeid so langt, utgjer for det meste eige arbeid. Det vi bli innleidt arbeidskraft framover, men ein stor del vil framleis vere eigeninnsats, i følgje sokjar, jf. kostnadsoverslaget.

Formelt grunnlag:

- Vedtekter for Vaksdal Kommunale Næringsfond, vedtekne av kommunestyret den 14.06.22.
- Vedtak i kommunestyret den 21.06.22, sak 05/2023: Vedtak i kommunestyret den 21.06.22, sak 05/2023: «Oppstartsdato for Næringsfondet skal være 14.06.22, og søker sendt inn etter denne dato skal behandles. Det må søkjast innan 1 år etter at tiltaket er iverksett. Det er opp til fondsstyret å vurdere dato for når eit tiltak er fullført eller ikkje».

Vurdering og konsekvensar:

Søknaden er funnen tilstrekkeleg opplyst for sakshandsaming og vedtak, jf. fondsvedtekten § 4 «Stønadsvilkår». Sokjar innfrir kravet til å vere næringsdrivande, med registrert føretak i Brønnøysundregistrene, jf. § 2 fjerde avsnitt.

Det går fram av søknaden at arbeidet vart byrja på i august 2022, som er etter skiping av gjeldande næringsfond. Vurderinga er difor at søknaden kan takast opp til handsaming, i tråd med kommunestyret sitt vedtak av 14.06.22.

I følgje vedtekten til næringsfondet, er vilkåret for tilskot at planlagt tiltak har næringsføremål, med vekt på nyskapning og sysselsetting, jf. § 2. Her går det vidare fram at midlar frå fondet berre kan nyttast til investeringar i varige driftsmidlar eller andre produksjonsfremjande tiltak.

Reiskapshus/næringsbygg er eit varig driftsmiddel. Men ei sentral vurdering ved handsaming av gjeldande søknad, er om reiskapshus kan definerast som driftsbygning i landbruket, med tilstrekkeleg verdi/funksjon for nærings- og produksjonsretta drift.

Tidlegare har Vaksdal Landbruksfond vore nytta til å finansiere investeringar knytt til landbruket i kommunen, mellom anna driftsbygninga, i tråd med fondsvedtekten.

Landbruksfondet, med tilgjengeleg kapital, er no overført til næringsfondet. Kommunedirektøren finn det likevel naturleg å ta utgangspunkt i landbruksfondet sin definisjon av driftsbygning i landbruket, ved handsaming av gjeldande søknad. I dette høvet vart følgjande bygningar/funksjonar

lista opp:

- *Husdyrrom, fôrrom/fôrlager og gjødsellager*

På bakgrunn av opplistinga, vart ikkje reiskapshus og andre lagerbygningar rekna som driftsbygningar i landbruket. Slike tiltak kunne soleis ikkje få tilskot gjennom landbruksfondet, med unnatak for reiskapshus i regi av maskinringar (samarbeidstiltak).

Vedtekten for det nye næringsfondet konkretiserer ikkje kva som ligg i nemninga "landbruksbygning". Kommunedirektøren meiner likevel det kan vere relevant å nytte tidlegare landbruksfond sin definisjon som rettesnor.

Ved ei slik vidareføring fell reiskapshus utanfor definisjonen på landbruksbygg. Grunngjevinga vert i dette høvet knytt til bygninga sin funksjon, med liten grad av direkte, produksjonsfremjande effekt. ut frå at føremålet først og fremst er lagring, sjølv om dette gjeve lenger «levetid» og betre funksjonalitet for maskinar/reiskapar.

I gjeldande søknad vil planlagt bygg derimot også få ein bruksverdi, med avlastande effekt, for sauehaldet på garden, ut frå både plassbehov og produksjonsforhold. Soleis oppnår søker ein kombinert bruk, med nytteverdi for den tradisjonelle jordbruksdrifta. Samstundes kan kombinasjonen vere rasjonell og tenleg, både økonomisk og praktisk, samanlikna med å byggje på eksisterande driftsbygning (sauehus).

Effekten av den kombinerte bruken må ikkje gjerast større enn den er. Kommunedirektøren si vurdering er likevel at nytten i samband med sauehaldet, kan gje grunnlag for å løyve tilskot frå næringsfondet, ut frå næringsverdien dette kan ha for den tradisjonelle drifta, sjølv om lagring av maskinar/utstyr, høgst truleg vil utgjere hovudbruksområdet for bygget.

Med bakgrunn i grunngjevinga ovanfor, går Kommunedirektøren inn for å løyve inntil kr. 150 000,- i tilskot til oppføring av reiskapshus/landbruksbygg på gbnr. 70/2 på Rødland. Framleggget til tilskotsbeløp byggjer på budsjetterte kostnad, og er redusert med kr. 62 652,- i høve til søknadsbeløpet. Denne reduksjonen tek utgangspunkt i den kombinerte bruken av bygget.

Ved søknadsrunden i januar 2023, gav formannskapet avslag på ein søknad om tilskot til reiskapshus, etter innstilling frå Kommunedirektøren. Løyvinga som administrasjonen no går inn for, vil soleis skilje seg frå denne avgjerd. Men oppfatninga er at gjeldande søknad har ei sterkare kopling til tradisjonell drift når det gjeld bruk og funksjon, enn den førre, og at desse skilnadane kan gje ulike vurderinger.